

HOOFDSTUK 7

GEVAARLIJKE PRODUCTEN

Foto : © Thinkstock

Meer informatie op :
<https://leefmilieu.brussels/themas/gezondheid-veiligheid/gevaarlijke-producten/gevaarlijke-producten-en-de-milieuvergunning>

Dit hoofdstuk is bijgewerkt tot de bepalingen die in werking zijn getreden op 31 januari 2021

INHOUDSTAFEL

VOORNAAMSTE WETTELIJKE BEPALINGEN.....	3
DOEL VAN DE WETGEVING	3
VERPLICHTINGEN WAARVOOR DE NIET-NALEVING EEN INBREUK VORMT.....	4
A. Betreffende de registratie, de beoordeling en autorisatie van de chemische stoffen, en de beperkingen ten aanzien van die stoffen	4
1) Toepassingsgebied.....	4
2) Verplichtingen waarvoor de niet-naleving een inbreuk vormt.....	4
a. Verplichtingen waarvoor de niet-naleving gesanctioneerd kan worden met een maand tot twee jaar opsluiting en/of een boete van 10.000 tot 500.000 euro.	4
a.1. Verplichtingen die van toepassing zijn op de fabrikanten van stoffen en de producenten van voorwerpen die stoffen bevatten.....	4
a.2. Verplichtingen van toepassing op fabrikanten van bepaalde geïsoleerde tussenproducten.....	6
a.3. Verplichtingen van toepassing op sommige downstreamgebruikers van stoffen	6
a.4. Gemeenschappelijke verplichtingen voor de registranten en voor de downstreamgebruikers.....	7
a.5. Autorisatieplicht	7
a.6. Beperkingen van toepassing op de vervaardiging en het gebruik van sommige stoffen	8
b. Verplichtingen waarvoor de niet-naleving gesanctioneerd kan worden met een maand tot twee jaar opsluiting en/of een boete van 50 tot 100.000 euro.	8
b.1. Retributie	8
b.2. Verplichting om informatie te bewaren	8
b.3. Verplichting om mee te werken aan de controles van de conformiteit van de registraties.....	8
b.4. Bijkomende informatievragen en controle van de verstrekte informatie	8
b.5. Verplichtingen van toepassing op de latere autorisatieaanvragen.....	8
B. Met betrekking tot de organische persistente verontreinigende stoffen	8
1) Verplichtingen die van toepassing zijn op de vervaardiging en het gebruik van sommige stoffen.....	9
2) Verplichtingen van toepassing op de opslag van bepaalde stoffen.....	9
3) Afvalbeheer	9
C. Inachtneming van de gevaarlijke producten in de voorwaarden om geklasseerde installaties uit te baten	9
STRAFMAATREGELEN.....	10
A. Strafsancties	10
B. Administratieve sancties	10

VOORNAAMSTE WETTELIJKE BEPALINGEN

De voornaamste geldende wettelijke bepalingen zijn de volgende:

- Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid (hierna "Wetboek van inspectie en milieuaansprakelijkheid")¹;
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen²;
- betreffende de registratie, de beoordeling en autorisatie en de beperkingen ten aanzien van chemische stoffen:
 - Ordonnantie van 9 december 2010 betreffende de toepasselijke sancties in het geval van niet-naleving van de verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen ("ordonnantie REACH")³;
 - Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie) (hierna genoemd "REACH-Verordening")⁴;
- « Verordening (EU) nr. 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (hierna genoemd "POP-Verordening")⁵; en
- de uitvoeringsbesluiten van de hierboven vermelde wetgeving.

DOEL VAN DE WETGEVING

De wetgeving ter zake heeft als doel:

- met betrekking tot de vervaardiging of het gebruik van gevaarlijke stoffen of mengsels in een inrichting onderhevig aan milieuvergunningen of voorafgaande aangifte, om de bescherming te waarborgen tegen elke vorm van gevaar, hinder of ongemak die een inrichting of een activiteit rechtstreeks of onrechtstreeks zou kunnen veroorzaken aan het leefmilieu, de gezondheid of de veiligheid van de bevolking, met inbegrip van elke persoon die zich binnen de ruimte van een inrichting bevindt, zonder er als werknemer beschermd te kunnen zijn.
- met betrekking tot de registratie, beoordeling en autorisatie van chemische stoffen, en de beperkingen ten aanzien van die stoffen, om een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van de mens en het milieu, inclusief de bevordering van alternatieve beoordelingsmethoden voor gevaren van stoffen, alsmede het vrije verkeer van stoffen op de interne markt te waarborgen, en tegelijkertijd het concurrentievermogen en de innovatie te vergroten⁶; en

Foto : © Xavier Claes

¹ Ordonnantie van 25 maart 1999, vroeger getiteld 'Ordonnantie betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu' (B.S., 24 juni 1999), zoals hernoemd en gewijzigd door de ordonnantie van 8 mei 2014 (B.S., 18 juni 2014).

² B.S., 26 juni 1997.

³ B.S., 17 december 2010.

⁴ PBEU, L 396 van 30 december 2006, p.1.

⁵ PBEU, L 169 van 25 juni 2019, p. 45.

⁶ Artikel 1, §1, van de REACH-Verordening.

- betreffende de persistente organische verontreinigende stoffen, om de gezondheid van de mens en het milieu te beschermen tegen deze stoffen:
 - door de vervaardiging, het in de handel brengen en het gebruik van stoffen die vallen onder het Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen, dan wel onder het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, te verbieden, zo spoedig mogelijk geleidelijk af te schaffen of te beperken;
 - door de vrijkoming van dergelijke stoffen te minimaliseren met het oog op het zo spoedig mogelijk elimineren ervan waar mogelijk; en
 - door bepalingen vast te stellen betreffende afval dat geheel of gedeeltelijk uit die stoffen bestaat of daarmee verontreinigd is⁷.

VERPLICHTINGEN WAARVOOR DE NIET-NALEVIING EEN INBREUK VORMT

A. Betreffende de registratie, de beoordeling en autorisatie van de chemische stoffen, en de beperkingen ten aanzien van die stoffen

1) Toepassingsgebied

De hiernavolgende verplichtingen hebben betrekking op de vervaardiging en het gebruik (met uitzondering van de transportactiviteiten)⁸) van chemische stoffen (als zodanig, in een mengsel of in voorwerpen). De afvalstoffen⁹ en bepaalde stoffen zijn vrijgesteld van deze verplichtingen¹⁰. Sommige andere stoffen en de stoffen of mengsels bestemd voor bepaalde soorten gebruik zijn bovendien vrijgesteld van een deel van deze verplichtingen¹¹.

Onder "**stof**", wordt verstaan een chemisch element en de verbindingen ervan, zoals zij voorkomen in natuurlijke toestand of bij de vervaardiging ontstaan, met inbegrip van alle additieven die nodig zijn voor het behoud van de stabiliteit ervan en alle onzuiverheden ten gevolge van het toegepaste procedé, doch met uitzondering van elk oplosmiddel dat kan worden afgescheiden zonder dat de stabiliteit van de stof wordt aangetast of de samenstelling ervan wordt gewijzigd¹².

Onder "**mengsel**" wordt verstaan een mengsel of oplossing bestaande uit twee of meer stoffen¹³.

Onder "**gebruik**", moet worden verstaan elke vorm van verwerking, formulering, verbruik, opslag, bewaring, behandeling, overbrenging in recipiënten, overbrenging van de ene recipiënt naar de andere, vermenging, vervaardiging van een voorwerp of elke andere gebruikmaking¹⁴.

Onder "**vervaardiging**" moet worden verstaan de productie of extractie van stoffen in natuurlijke toestand¹⁵.

2) Verplichtingen waarvoor de niet-naleving een inbreuk vormt

a. Verplichtingen waarvoor de niet-naleving gesanctioneerd kan worden met een maand tot twee jaar opsluiting en/of een boete van 10.000 tot 500.000 euro.

De schending van de hierna uiteengezette verplichtingen is een misdrijf¹⁶.

a.1. Verplichtingen die van toepassing zijn op de fabrikanten van stoffen en de producenten van voorwerpen die stoffen bevatten

Elke fabrikant van een stof in hoeveelheden van een ton of meer per jaar of van een polymeer die één of meerdere monomeren of eender welke andere nog niet geregistreerde stoffen bevat - als het polymeer bestaat uit minimaal 2 gewichtsprocent (g/g) van deze stof en als de totale hoeveelheid van deze stof een ton per jaar bedraagt -, moet bij het Europees Agentschap voor chemische stoffen (hierna het Agentschap genoemd) een registratieaanvraag voor deze stof indienen¹⁷.

⁷ Artikel 1 van de POP-Verordening.

⁸ Artikel 2, §§1, van de REACH-Verordening.

⁹ Artikel 2, §2, van de REACH-Verordening.

¹⁰ Artikel 2, §§1, a) tot c) van de REACH-Verordening.

¹¹ Artikel 2, §§ 5 tot 9, van de REACH-Verordening.

¹² Artikel 3, punt 1, van de REACH-Verordening.

¹³ Artikel 3, punt 2, van de REACH-Verordening.

¹⁴ Artikel 3, punt 24, van de REACH-Verordening.

¹⁵ Artikel 3, punt 8, van de REACH-Verordening.

¹⁶ Artikel 3 van de ordonnantie REACH, in combinatie met artikel 31, §3, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁷ Artikels 5 en 6, §§1 en 3, van de REACH-Verordening.

Deze aanvraag bevat een technisch dossier en, wanneer dit vereist is, een chemischeveiligheidsrapport¹⁸. Er moet bij het technisch dossier dat bij de registratieaanvraag of het kennisgevingsdossier van de stof is gevoegd, aanvullende informatie bezorgd worden aan het Agentschap, zodra de hoeveelheid stoffen de drempelwaarde bereikt, die de overdracht van deze informatie inhoudt¹⁹.

Elke producent van een voorwerp moet ook een registratieaanvraag indienen bij het Agentschap voor elke stof die in hoeveelheden van in totaal meer dan 1 ton per jaar per producent in die voorwerpen aanwezig is, als de stof bedoeld is om bij normale of redelijkerwijs te voorzien gebruiksomstandigheden vrij te komen²⁰.

Onder "**voorwerp**" moet worden verstaan een object waaraan tijdens de productie een speciale vorm, oppervlak of patroon wordt gegeven waardoor zijn functie in hogere mate wordt bepaald dan door de chemische samenstelling²¹.

Onder "**producent van een voorwerp**", moet worden verstaan iedere natuurlijke of rechtspersoon die een voorwerp in de Gemeenschap produceert of assembleert²².

Onder "**registrant**", moet worden verstaan de fabrikant, of importeur van een stof, dan wel de producent van een voorwerp, die een registratie voor een stof indient²³.

De fabrikant van stoffen of de producent van voorwerpen die stoffen bevatten is echter vrijgesteld van de registratieverplichting voor wat betreft de stoffen die vervaardigd worden voor doeleinden van op producten en procedés gericht(e) onderzoek en ontwikkeling die door een fabrikant of producent van voorwerpen (zelf of in samenwerking met vermelde afnemers) worden verricht in een hoeveelheid die de behoeften van de activiteiten niet overstijgt, door middel van de naleving van bepaalde voorwaarden (kennisgeving aan het Agentschap van bepaalde informatie ²⁴, aanvang van de activiteit ten vroegste twee weken na de kennisgeving ²⁵ en naleving van de voorwaarden die het Agentschap desgevallend oplegt naar aanleiding van de kennisgeving. ²⁶).

Wanneer de stof die het voorwerp uitmaakt van een registratie vervaardigd wordt in een hoeveelheid van 10 of meer ton per jaar, moet de registrant bovendien:

- behoudens in bepaalde precieze gevallen,²⁷ een beoordeling uitvoeren van de chemische veiligheid²⁸ en een chemischeveiligheidsrapport opstellen ²⁹;
- de gepaste maatregelen vaststellen en toepassen om de bij de chemischeveiligheidsbeoordeling geconstateerde risico's afdoende te beheersen³⁰; en
- in de gevallen waarin een beoordeling van de chemische veiligheid diende te worden uitgevoerd, ervoor zorgen dat het chemischeveiligheidsrapport altijd bijgewerkt en beschikbaar is³¹.

Tot slot moet de registrant op eigen initiatief, zonder onnodige vertraging, zijn registratie aanpassen door er in een bepaald aantal gevallen relevante nieuwe informatie aan toe te voegen en meer in het bijzonder bij wijziging van zijn status, identiteit, van de samenstelling van de betrokken stof, van de vervaardigde hoeveelheden, van nieuwe geïdentificeerde / ontraden gebruiken of nieuwe kennis met betrekking tot de risico's van de stof³².

¹⁸ Artikel 10 van de REACH-Verordening

¹⁹ Artikel 12, §§2 en 3 en artikel 24, §2, van de REACH-Verordening.

²⁰ Artikel 7, §1, van de REACH-Verordening.

²¹ Artikel 3, punt 3, van de REACH-Verordening.

²² Artikel 3, punt 4, van de REACH-Verordening.

²³ Artikel 3, punt 7, van de REACH-Verordening.

²⁴ Artikel 9, §2, van de REACH-Verordening.

²⁵ Artikel 9, §5, van de REACH-Verordening.

²⁶ Artikel 9, §6, van de REACH-Verordening.

²⁷ Artikel 14, §2, van de REACH-Verordening.

²⁸ Artikel 14, §1, van de REACH-Verordening.

²⁹ Artikel 14, §1, van de REACH-Verordening.

³⁰ Artikel 14, §6, van de REACH-Verordening.

³¹ Artikel 14, §7, van de REACH-Verordening.

³² Artikel 22, §§1, punten 2 en 4 van de REACH-Verordening.

a.2. Verplichtingen van toepassing op fabrikanten van bepaalde geïsoleerde tussenproducten

Elke fabrikant van een locatiegebonden geïsoleerd tussenproduct, in hoeveelheden van een ton of meer per jaar, moet bij het Agentschap een registratieaanvraag met betrekking tot dit tussenproduct indienen³³.

Onder "**tussenproduct**" moet worden verstaan een stof die vervaardigd wordt voor en gebruikt wordt in of gebruikt wordt voor een chemische reactie, om omgezet te worden in een andere stof³⁴.

Onder "**locatiegebonden geïsoleerd tussenproduct**" moet worden verstaan een tussenproduct dat, tijdens de synthese, bewust wordt verwijderd uit de apparatuur waarin de synthese plaatsvindt, wanneer de vervaardiging van het tussenproduct en de synthese van een of meer andere stoffen uit dat tussenproduct op dezelfde locatie plaatsvinden, die wordt geëxploiteerd door een of meer rechtspersonen³⁵.

Onder "**vervoerd geïsoleerd tussenproduct**" moet worden verstaan een tussenproduct dat tijdens de synthese, bewust wordt weggehaald uit de voorzieningen waarin de synthese plaatsvindt, dat wordt vervoerd tussen of wordt geleverd aan andere locaties³⁶.

Deze registratieaanvraag geniet minder strenge eisen op het vlak van de te melden informatie, voor zover de fabrikant bevestigt dat de stof uitsluitend onder strikt gecontroleerde voorwaarden wordt vervaardigd en gebruikt doordat hij tijdens zijn hele levenscyclus met technische middelen strikt wordt ingeperkt. Er moeten bovendien controle- en proceduretechnieken gebruikt worden om emissies en eventuele daaruit voortvloeiende blootstelling tot een minimum te beperken³⁷.

Bovendien, wanneer de bevoegde instantie van mening is dat een aan het gebruik van een locatiegebonden geïsoleerd tussenproduct verbonden risico voor de gezondheid van de mens of voor het milieu even zorgwekkend is als het risico dat verbonden is aan het gebruik van stoffen die aan de criteria van artikel 57 van de REACH-Verordening voldoen, en dat het risico niet afdoende is beheerst, kan zij enerzijds aan de registrant vragen om aanvullende informatie die rechtstreeks betrekking heeft op het geïdentificeerde risico, te bezorgen, en anderzijds iedere bezorgde informatie onderzoeken en, in voorkomend geval, iedere passende risicobeperkende maatregel, aanbevelen om de geïdentificeerde risico's in verband met de betreffende site, te voorkomen³⁸.

a.3. Verplichtingen van toepassing op sommige downstreamgebruikers van stoffen

Onder "**downstreamgebruiker**", moet worden verstaan elke in de Gemeenschap gevestigde natuurlijke persoon of rechtspersoon, niet zijnde een fabrikant of importeur, die een stof, hetzij als zodanig, hetzij in een mengeling, gebruikt bij zijn industriële activiteiten of beroepsactiviteiten. Distributeurs en consumenten zijn geen downstreamgebruikers. Een leverancier kan daarentegen wel een downstreamgebruiker zijn³⁹.

Onder "**leverancier**" van een stof of een mengsel moet worden verstaan, iedere fabrikant, importeur, downstreamgebruiker of distributeur die een stof, als zodanig of in een mengsel, in de handel brengt⁴⁰.

De downstreamgebruiker van een stof (als zodanig of in een mengsel) moet, voor elk gebruik dat niet overeenkomt met de voorwaarden die beschreven zijn in een blootstellingsscenario (of, in voorkomend geval, in een gebruiks- en blootstellingscategorie) die hem in een veiligheidsinformatieblad werd verstrekt) of voor elk gebruik dat door de registrant wordt afgeraden, binnen de twaalf maanden na ontvangst van een registratienummer van zijn leveranciers⁴¹:

- een chemische veiligheidsrapport opstellen⁴², behalve in sommige gevallen en aan bepaalde voorwaarden⁴³;

³³ Artikel 17, §1, en artikel 18 van de REACH-Verordening.

³⁴ Artikel 3, punt 15, *initio* van de REACH-Verordening.

³⁵ Artikel 3, punt 15, b) van de REACH-Verordening.

³⁶ Artikel 3, punt 15, c), van de REACH-Verordening

³⁷ Artikel 17, §§2 en 3 van de REACH-Verordening. Als deze voorwaarde niet is vervuld, moet de registratieaanvraag de informatie bevatten die is bepaald in artikel 10 van de REACH-Verordening.

³⁸ Artikel 49 van de REACH-Verordening

³⁹ Artikel 3, punt 13, van de REACH-Verordening.

⁴⁰ Artikel 3, punt 32, van de REACH-Verordening.

⁴¹ Artikel 39, §1, van de REACH-Verordening.

⁴² Artikel 37, §4, lid 1, van de REACH-Verordening.

⁴³ Artikel 37, §4, lid 2 van de REACH-Verordening.

- het gebruik van de stof beoordelen en passende risicobeheersmaatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de risico's voor de gezondheid van de mens en voor het milieu afdoende worden beheerst, als hij geen chemischeveiligheidsrapport opstelt omdat hij de stof of het mengsel gebruikt in een hoeveelheid die kleiner is dan 1 ton per jaar; in voorkomend geval is deze informatie opgenomen in elk veiligheidsinformatieblad dat hij opstelt⁴⁴;
- dit chemischeveiligheidsrapport bijwerken en beschikbaar houden⁴⁵; en
- passende maatregelen vaststellen, toepassen en, indien passend, aanbevelen om de risico's afdoende te beheersen die zijn vastgesteld in het aan hem verstrekte veiligheidsinformatieblad, in zijn eigen chemischeveiligheidsbeoordeling, of, als hij ook leverancier is van die stof, in enige informatie over risicobeheersmaatregelen die hij heeft verstrekt aan de bestemming van die stoffen⁴⁶.

De downstreamgebruiker die een chemischeveiligheidsrapport moet opstellen⁴⁷ of die is vrijgesteld⁴⁸ van dit rapport - omdat hij de stof gebruikt in een totale hoeveelheid kleiner dan 1 ton per jaar of omdat hij de stof gebruikt voor onderzoek en ontwikkeling gericht op producten en procedés, waarbij hij de risico's voor de gezondheid van de mens en voor het milieu afdoende beheerst - moet, (binnen de zes maanden na ontvangst van een registratienummer dat hem werd verstrekt door zijn leveranciers⁴⁹, en vooraleer een door een actor eerder in de toeleveringsketen geregistreerde stof aan te wenden voor een bijzonder gebruik of vooraleer dit gebruik voort te zetten⁵⁰):

- aan het Agentschap een aantal gegevens meedelen, meer in het bijzonder over zijn identiteit en over het gebruik van de stoffen⁵¹; en
- deze informatie onverwijld bijwerken als ze gewijzigd werd⁵².

Bovendien moet de downstreamgebruiker, over het algemeen, het Agentschap op de hoogte brengen als de indeling van een stof verschilt van die van zijn leverancier⁵³

De downstreamgebruiker van een in de bijlage XIV van de REACH-Verordening bedoelde stof die een autorisatie geniet van de Europese Commissie moet bovendien binnen de drie maanden volgend op de eerste levering van de stof het Agentschap hiervan op de hoogte brengen⁵⁴.

a.4. Gemeenschappelijke verplichtingen voor de registranten en voor de downstreamgebruikers

De registrant of de downstreamgebruiker moet, in geval van een testvoorstel in een registratie of in een downstreamgebruikersrapport, de vereiste informatie binnen de vastgestelde termijnen verstrekken aan het Agentschap⁵⁵.

Bovendien moet de registrant, die de vervaardiging van de stof of de productie van een voorwerp, en de downstreamgebruiker, die het gebruik ervan, heeft beëindigd, het Agentschap daarvan op de hoogte stellen⁵⁶ en de bevoegde instantie de bijkomende informatie die ze vraagt bezorgen als deze instantie tot het besluit komt dat er een potentieel langetermijnrisico bestaat voor de gezondheid of het milieu en/of als het product of de vervaardigde of gebruikte stof significant tot dat risico bijdraagt⁵⁷.

a.5. Autorisatieplicht

Een fabrikant of downstreamgebruiker mag een in bijlage XIV opgenomen stof niet voor een bepaald gebruik in de handel brengen of zelf gebruiken, als hij geen vrijstelling of andere afwijking geniet⁵⁸, eenmaal de datum vanaf dewelke de stof is verboden, is bereikt.⁵⁹

⁴⁴ Artikel 37, §6, van de REACH-Verordening.

⁴⁵ Artikel 37, §7, van de REACH-Verordening.

⁴⁶ Artikel 37, §5, van de REACH-Verordening

⁴⁷ Krachtens artikel 37, §4, lid 1, van de REACH-Verordening.

⁴⁸ Krachtens artikel 37, §4, lid 2, van de REACH-Verordening, c) of f).

⁴⁹ Artikel 39, §2, van de REACH-Verordening.

⁵⁰ Artikel 38, §1, van de REACH-Verordening.

⁵¹ Artikel 38, §1, van de REACH-Verordening.

⁵² Artikel 38, §3, van de REACH-Verordening.

⁵³ Artikel 38, §4, van de REACH-Verordening.

⁵⁴ Artikel 66, §1, van de REACH-Verordening.

⁵⁵ Artikel 40, §4, van de REACH-Verordening.

⁵⁶ Artikel 50, §2, van de REACH-Verordening.

⁵⁷ Artikel 50 van de REACH-Verordening

⁵⁸ Artikel 56, §§1 tot 6, van de REACH-Verordening.

⁵⁹ Artikel 56, §1, van de REACH-Verordening.

De houder van de autorisatie om een in bijlage XIV van de REACH-Verordening opgenomen stof te gebruiken moet ervoor zorgen dat de blootstelling tot de betrokken stof tot het laagste technisch en praktisch haalbare niveau wordt beperkt, en deze verplichting komt bovenop de voorwaarden die de autorisatie kan voorzien.⁶⁰

De houder van de autorisatie moet ook elke beslissing van de Europese Commissie om de autorisatie in het kader van een herbeoordeling te wijzigen of in te trekken, respecteren.⁶¹ Hij moet de informatie, actualisering en wettelijk in het kader van deze herziening voorziene aanvullende documenten, verstrekken.⁶² Hij moet ook de beslissing van de Europese Commissie om de autorisatie op te schorten in afwachting van een herbeoordeling, waartoe de Europese Commissie kan beslissen in geval van een ernstig en direct risico voor de gezondheid van de mens of het milieu, respecteren.⁶³

a.6. Beperkingen van toepassing op de vervaardiging en het gebruik van sommige stoffen

Het is niet toegelaten om (behalve in sommige gevallen⁶⁴) een stof te vervaardigen of te gebruiken (als zodanig of in een mengsel of een product) die het voorwerp vormt van een beperking voorzien in de bijlage XVII van de REACH-Verordening zolang die stof de door deze beperking voorziene voorwaarden niet respecteert⁶⁵.

b. Verplichtingen waarvoor de niet-naleving gesanctioneerd kan worden met een maand tot twee jaar opsluiting en/of een boete van 50 tot 100.000 euro.

De schending van de hierna uiteengezette verplichtingen is een misdrijf⁶⁶.

b.1. Retributie

De fabrikant is verplicht om bij iedere registratieaanvraag de voorziene vergoeding te betalen⁶⁷.

b.2. Verplichting om informatie te bewaren

De fabrikant of de downstreamgebruiker (of, in geval van stopzetting of overdracht van activiteit, de persoon die gelast is met de vereffening⁶⁸) dient alle informatie te verzamelen die hij nodig heeft om de verplichtingen krachtens de REACH-Verordening, te vervullen en ervoor te zorgen dat die minstens tien jaar na datum waarop hij de stof voor het laatst heeft vervaardigd of gebruikt (zoals in een mengsel), beschikbaar blijft⁶⁹.

b.3. Verplichting om mee te werken aan de controles van de conformiteit van de registraties

De registrant moet de door het Agentschap in het kader van zijn conformiteitscontroles vereiste informatie, binnen de termijn die het vastlegt, verstrekken⁷⁰.

b.4. Bijkomende informatie vragen en controle van de verstrekte informatie

De registrant moet bovendien de eventuele bijkomende door de bevoegde instantie vereiste informatie verstrekken aan het Agentschap⁷¹.

b.5. Verplichtingen van toepassing op de latere autorisatieaanvragen

Tot slot is de latere aanvrager van een autorisatie met het oog op het gebruik van de stoffen verplicht om enkel te verwijzen naar de toepasselijke delen van een eerdere aanvraag nadat de informatie van de oorspronkelijke aanvraag, indien nodig, is bijgewerkt⁷².

B. Met betrekking tot de organische persistente verontreinigende stoffen

De schending van de volgende verplichtingen is een misdrijf⁷³.

⁶⁰ Artikel 60, §10 van de REACH-Verordening

⁶¹ Artikel 61, §§1 en 3, van de REACH-Verordening.

⁶² Artikel 61, §1, van de REACH-Verordening.

⁶³ Artikel 61, §3, lid 2 van de REACH-Verordening.

⁶⁴ Artikel 67, §1, 1^e zin en §2 van de REACH-Verordening.

⁶⁵ Artikel 67, §1, 1^e zin, van de REACH-Verordening

⁶⁶ Artikel 2 van de REACH-Ordonnantie, in combinatie met artikel 31, §1, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁶⁷ Artikel 6, §4, van de REACH-Verordening

⁶⁸ Artikel 36, §2, van de REACH-Verordening.

⁶⁹ Artikel 36, §1, van de REACH-Verordening.

⁷⁰ Artikel 41, §4, van de REACH-Verordening.

⁷¹ Artikel 46, §2, van de REACH-Verordening.

⁷² Artikel 63, §3, van de REACH-Verordening.

⁷³ Artikel 31, §1, punt 3, gecombineerd met artikel 2, §1, 3°, 2^e gedachtestreep, van Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

1) Verplichtingen die van toepassing zijn op de vervaardiging en het gebruik van sommige stoffen

Het is verboden om de in bijlage I van de POP-Verordening opgesomde stoffen, als zodanig of in preparaten of als bestanddeel van artikelen⁷⁴, behalve in bepaalde gevallen⁷⁵, te vervaardigen of te gebruiken.

Onder "**stof**" moet worden begrepen de chemische elementen en hun verbindingen zoals deze voorkomen in natuurlijke toestand bij de productie ontstaan⁷⁶.

Onder "**preparaat**", moet worden begrepen vermengingen, mengsels of oplossingen die bestaan uit twee of meer stoffen⁷⁷.

Onder "**artikel**", moet worden begrepen een voorwerp dat bestaat uit een of meer stoffen en/of een of meer preparaten en waaraan tijdens de productie een specifieke vorm, een specifiek oppervlak of een specifieke uitvoering wordt gegeven waardoor de functie bij het eindgebruik in hogere mate wordt bepaald dan door de chemische samenstelling⁷⁸.

De beperkingen, behoudens uitzondering⁷⁹, van toepassing op de vervaardiging en het gebruik - als zodanig, in preparaten of onder de vorm van bestanddeel van artikelen - van de in bijlage III van het POP-Verordening bedoelde stoffen moeten ook nageleefd worden.⁸⁰

2) Verplichtingen van toepassing op de opslag van bepaalde stoffen

Iedere houder van voorraden van de stoffen opgesomd in de bijlage I of II van de POP-Verordening of die deze stoffen bevat, moet deze voorraad beheeren als afval⁸¹.

Elke houder van een voorraad die groter is dan 50 kg en geheel of gedeeltelijk uit een in bijlage I of II vermelde stof bestaat en waarvoor het gebruik is toegestaan, moet de bevoegde instantie inlichtingen verstrekken over de aard en de omvang van de voorraad en deze voorraden op een veilige, doeltreffende en milieuverantwoorde wijze beheeren⁸².

3) Afvalbeheer

De producenten en houders van afval zijn verplicht om waar mogelijk de verontreiniging van dit afval met in bijlage IV vermelde stoffen te voorkomen⁸³. Als ze dit niet kunnen vermijden of als hun afvalstoffen geheel of gedeeltelijk deze stoffen bevatten of hiermee verontreinigd zijn, moeten ze deze zo spoedig mogelijk verwijderen of deze nuttig toepassen zodat de persistente organisch verontreinigende stoffen daarin worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet,⁸⁴ en dit onder naleving van de bepaalde voorwaarden⁸⁵.

Handelingen van verwijdering of nuttige toepassing die kunnen leiden tot nuttige toepassing, recycling, terugwinning of hergebruik van in bijlage IV van de POP-Verordening vermelde stoffen worden bovendien verboden.⁸⁶

C. Inachtneming van de gevaarlijke producten in de voorwaarden om geklasseerde installaties uit te baten

Tot slot moet de uitbater van een ingedeelde inrichting de uitbatingsvoorwaarden die er in het bijzonder op gericht zijn om het gebruik van sommige gevaarlijke producten te verbieden of om hun gebruik te omkaderen om het milieu te beschermen, naleven, ongeacht of deze voorwaarden via reglementaire weg (algemene uitbatingsvoorwaarden) of in de milieuvergunning (bijzondere uitbatingsvoorwaarden) werden vastgelegd.⁸⁷

⁷⁴ Artikel 3, §1 van de POP-Verordening.

⁷⁵ Artikel 4 van de POP-Verordening.

⁷⁶ Artikel 2, 3) van de POP-Verordening.

⁷⁷ Artikel 2, 5) van de POP-Verordening.

⁷⁸ Artikel 2, 2) van de POP-Verordening.

⁷⁹ Artikel 4 van de POP-Verordening.

⁸⁰ Artikel 3, §2 van de POP-Verordening.

⁸¹ Artikel 5, §1 van de POP-Verordening. Afval moet beheerd worden in overeenstemming met artikel 7 van de POP-Verordening.

⁸² Artikel 5, §2 van de POP-Verordening.

⁸³ Artikel 7, §1, van de POP-Verordening.

⁸⁴ Artikel 7, §§2 en volgende, van de POP-Verordening.

⁸⁵ Deze voorwaarden zijn bepaald in de bijlage V, deel 1 van de POP-Verordening

⁸⁶ Artikel 7, §3, van de POP-Verordening.

⁸⁷ Artikel 96, § 1, 1°, van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen.

STRAFMAATREGELEN

A. Strafsancties

Bij schending van een van de hierboven in sectie III, subsectie A, in punt 2.a uiteengezette verplichtingen, waarbij de mogelijke uitgesproken hoofdstraf kan gaan van een gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en/of een boete van 10.000 tot 500.000 euro⁸⁸, onder voorbehoud van verzachtende⁸⁹ omstandigheden en recidive⁹⁰.

Bij schending van een van de hierboven in sectie III, subsectie A, in punt 2.b uiteengezette verplichtingen, in de subsecties B en C, bestaat de hoofdstraf die kan worden uitgesproken uit een gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en/of een boete van 50 tot 100.000 euro⁹¹, onder voorbehoud van verzachtende⁹² of verzwarende⁹³ omstandigheden en van recidive⁹⁴.

In beide gevallen is de bevoegde rechtbank is evenwel bij machte om een alternatieve hoofdstraf uit te spreken voor de straf waarvan hierboven sprake, indien de situatie zich daartoe leent⁹⁵. In dit geval moet de voorkeur worden gegeven aan het uitspreken van een werkstraf⁹⁶.

Het bedrag van de hierboven vermelde boetes is het wettelijke bedrag. Bij een veroordeling moet dit bedrag vermenigvuldigd worden met acht (aangezien de wet erin voorziet dat het bedrag vermeerderd moet worden met 70 opdecimen, hetzij zeventig tienden van dat bedrag)⁹⁷.

Bovendien kunnen in beide gevallen, desgevallend, de bijkomende straffen waarin het Strafwetboek voorziet⁹⁸ worden uitgesproken en kunnen bijkomende maatregelen opgelegd worden door de bevoegde rechtbank⁹⁹.

De beslissing tot veroordeling wordt bovendien in het strafregister van de betrokkene opgenomen (behalve bij opschorting van uitspraak of het verstrijken van de voorziene termijn)¹⁰⁰.

B. Administratieve sancties

Voor alle misdrijven gevormd door de overtreding van de in punt III vermelde verplichtingen, gaat het bedrag van de alternatieve administratieve boete van 50 tot 62.500 euro¹⁰¹, onder voorbehoud van samenloop van meerdere misdrijven¹⁰² en recidive¹⁰³.

Dit bedrag kan overigens verlaagd worden onder het wettelijke minimum in geval van verzachtende omstandigheden¹⁰⁴.

De alternatieve administratieve geldboete kan gekoppeld worden aan een bevel tot stopzetting van het misdrijf binnen een bepaalde termijn, op straffe van een dwangsom¹⁰⁵. Het totale bedrag van de dwangsom mag niet meer zijn dan 62.500 euro¹⁰⁶ en kan worden vastgesteld op één bepaald bedrag of op een bedrag per tijdseenheid of per misdrijf. De dwangsom kan worden opgeheven, de looptijd ervan kan worden geschorst gedurende een bepaalde termijn of het bedrag ervan kan worden verminderd op vraag van de persoon aan wie op straffe van een dwangsom het bevel tot stopzetting van het misdrijf binnen een bepaalde termijn werd opgelegd, indien deze persoon in de gehele of gedeeltelijke, definitieve of tijdelijke onmogelijkheid verkeert om aan het bevel te voldoen¹⁰⁷.

⁸⁸ Artikel 31, §3, a), van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁸⁹ Artikel 85 van boek I van het Strafwetboek.

⁹⁰ Artikel 33 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁹¹ Artikel 31, § 1, punt 3 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁹² Artikel 85 van boek I van het Strafwetboek.

⁹³ Artikel 32 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁹⁴ Artikel 33 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

⁹⁵ Zie artikelen 37quinquies tot 37septies en artikelen 37octies tot 37undecies van het Strafwetboek.

⁹⁶ Artikel 31, §4, van het Wetboek van inspectie en milieuaansprakelijkheid.

⁹⁷ Artikel 1 van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke boeten (B.S., 3 april 1952).

⁹⁸ Artikel 33bis gecombineerd met artikel 31, tweede lid, van het Strafwetboek en artikelen 35 en 42 tot 43ter van het Strafwetboek.

⁹⁹ Artikelen 34 tot 41 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁰ Artikel 590 van het Wetboek van Strafvordering.

¹⁰¹ Artikel 45, derde lid, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰² Artikel 48 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰³ Artikel 52 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁴ Artikel 45, vierde lid, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁵ Artikel 46 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁶ Artikel 46 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁷ Artikel 46, derde lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

Ten slotte kan een persoon die met een alternatieve administratieve geldboete strafbaar is, vragen om uitstel van de gehele of gedeeltelijke tenuitvoerlegging van de beslissing tot oplegging van een geldboete, indien deze persoon, binnen de periode van vijf jaar voorafgaand aan de vaststelling van het misdrijf, geen alternatieve administratieve geldboete of strafrechtelijke sanctie heeft gekregen wegens een overtreding op de milieuwetgevingen beschermd door het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid, voor een overtreding rechtstreeks voorzien in dit Wetboek of voor een overtreding voorzien in de wet betreffende het dierenwelzijn¹⁰⁸. Het uitstel wordt van rechtswege herroepen indien de betrokken persoon binnen drie jaar vanaf de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van een alternatieve administratieve geldboete, een nieuw misdrijf begaat waarvoor een alternatieve administratieve geldboete of een strafrechtelijke sanctie wordt opgelegd¹⁰⁹.

Foto : © Getty Images

¹⁰⁸ Artikel 45/1, eerste lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁰⁹ Artikel 45/1, tweede lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

